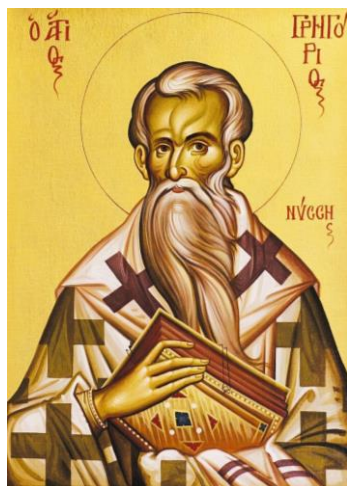

SFÂNȚA TREIME

Sf. Grigorie de Nyssa,
icoană

Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt împreună sfințesc, împreună dau viață, luminează, mângâie și desăvârșesc în același fel toate lucrările asemănătoare. Deci nimeni să nu atribuie în chip special acțiunii Duhului puterea de a sfinți, după ce am auzit în Evanghelie pe Mântuitorul spunând Tatălui Său în legătură cu ucenicii Săi: "*Părinte, sfințește-i în numele Tău!*". Așadar, pentru cei care s-vrednici trebuie să credem că tot ce se lucrează în ei e în comun lucrarea Tatălui, a Fiului și a Duhului Sfânt: orice har, orice putere, orice înaintare morală, viața, mângâierea, schimbarea care duce la nemurire, trecerea la libertate, precum și toate celelalte bunuri care ajung la noi. În schimb, însă până și în privința noastră, planul dumnezeiesc care ne conduce, indiferent dacă se realizează în fapta noastră sensibilă, nici el nu s-a realizat în afara acțiunii și puterii Duhului, întrucât fiecare om de la El primește ajutorul porivit vedniciei lui personale și potrivit trebuinței lui.

Lucrările de deasupra noastră sunt guvernate de puterea Duhului Sfânt împreună cu Fiul și cu Tatăl. Deci identitatea de acțiune în Tatăl, în Fiul și în Duhul Sfânt arată limpede absoluta asemănare de natură. Iată de ce, chiar și dacă numele divinității indică natura, totuși comunitatea de substanță permite acestei numiri să se aplice în sens propriu și Duhului Sfânt.

Natura divină sub toate numirile câte s-ar putea imagina, nu poate fi exprimată în esența ei, așa cum ar vrea-o învățătura noastră. Când însă am atribuit lui Dumnezeu numirile de "binefăcător", de "judecător", de "bun", de "drept" și toate celelalte de același fel, la deosebitele Lui lucrări ne-am gândit, dar natura Celui Care lucrează prin ele noi n-om mai putem descoperi prin cunoașterea intuitivă a faptelor Lui.

Într-adevăr, când se va da o definiție a fiecăreia din aceste numiri și a naturii însăși care designează aceste denumiri, se va da aceeași definiție a acestora și a aceleia. Or, lucrările a căror definiție e contrară vor avea și ele o natură diferită. Deci altceva e substanța sau ființa, pentru care nu s-a aflat termenul în stare să o facă cunoscută, și altceva e și semnificația numirilor pe care le poartă și care li se dă pe temeiul unei activități ori a unei

Biserica Sfânta Treime din Craiova, foto

vredniciei oarecare. Că n-ar fi nicio diferență în acte, vom descoperi-o noi în comunitatea numirilor. Cât despre diferența de natură, noi nu i-am aflat nicio dovadă evidentă, pentru că, după cum s-a spus, identitatea actelor lasă să se vadă comunitatea de natură. Deci, dacă divinitatea e un nume care designează un act, după cum zicem și noi că nu există decât un singur act pentru Tatăl, Fiul și Duhul, tot așa zicem că nu există decât o singură Dumnezeuire și dacă, așa cum cred cei mai mulți, numele Dumnezeirii indică natura zicem, întrucât nu găsim în natură nicio diferență, nu greșim dacă spunem limpede că Sfânta Treime nu formează decât o singură Dumnezeuire.

(Sfântul Grigorie de Nyssa, "Epistola despre Sfânta Treime", Fragment apărut în "Scrieri exegetice, dogmatico-polemice și morale", partea doua)